

Lovforslag nr. L 274. Fremsat den 21. april 1993 af arbejdsministeren (Jytte Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Arbejdskravet, dagpengeperioden m.v.)

§ 1

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 752 af 1. september 1992, som ændret senest ved lov nr. 178 af 14. april 1993, foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således:

»Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.«.

2. §§ 1-23 og § 24 ophæves.

3. I § 23a, stk. 3, § 23e, § 34, stk. 1, § 38, stk. 1, nr. 2, § 41, stk. 6 og 8, § 51, stk. 4, 3. og 4. pkt., § 57, stk. 3 og stk. 5, 1. og 3. pkt., § 58, stk. 1, § 59, stk. 4, § 62, stk. 2, § 67, stk. 3, § 73, stk. 4, § 75c, stk. 1, 2. pkt., § 75f, stk. 1, 2. pkt., § 75g, stk. 1, § 75h, stk. 5, § 76, stk. 7, § 78, stk. 6, § 90, § 91, stk. 3, § 94, § 98, stk. 2, 4. pkt., ændres »landsarbejdsnævnet« til: »Landsarbejdsrådet«.

4. I § 41 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Beskæftigelse, hvortil der ydes offentligt tilskud til lønnen, medregnes ikke til beskæftigelseskravet i stk. 1, nr. 3.«.

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 6-9.

5. § 41, stk. 7, der bliver stk. 8, ophæves.

Stk. 9 bliver herefter stk. 8.

6. I § 45, § 57, stk. 6, § 60, stk. 2, 1.pkt., § 62a, stk. 5, § 63, stk. 5, § 65, stk. 6, § 68, stk. 4, § 75b,

stk. 8, § 75c, stk. 5, § 75m, stk. 1, 2. pkt., § 75n, stk. 1 og 2, § 84, stk. 7, § 87, stk. 4, 2. pkt., § 90a, stk. 2, § 91, stk. 8, § 92, § 95, § 100, stk. 9, ændres »Landsarbejdsnævnet« til: »Landsarbejdsrådet«.

7. § 53 affattes således:

»§ 53. Ret til dagpenge opnås efter 1 års medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse.

Stk. 2. Retten til dagpenge er betinget af:

a) at et fuldtidsforsikret medlem har haft beskæftigelse som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til beskæftigelse i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 26 uger inden for de sidste 3 år eller i en tilsvarende periode har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i væsentligt omfang,

b) at et deltidsforsikret medlem, jf. kap. 11, har haft beskæftigelse som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til beskæftigelse i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 17 uger inden for de sidste 3 år.

Stk. 3. Kun arbejde i medlemsperioder medregnes ved opgørelse af arbejdskravet i stk. 2. Arbejde, hvortil der ydes offentligt tilskud til lønnen, medregnes ikke.

Stk. 4. Retten til dagpenge ophører ved udgangen af den måned, hvori medlemmet fylder 67 år.

Stk. 5. For et medlem, hvis ret til dagpenge er bortfaldet som følge af, at perioderne efter § 55, stk. 1 og stk. 2, er udløbet, er generhvervelsen af retten til dagpenge betinget af:

- a) at et fuldtidsforsikret medlem har haft arbejde som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 26 uger inden for de sidste 18 måneder eller i en tilsvarende periode har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i væsentligt omfang,
- b) at et deltidsforsikret medlem, jf. kap. 11, har haft arbejde som lønmodtager i en tid, som sammenlagt svarer til arbejde i fagets fulde, sædvanlige arbejdstid i mindst 17 uger inden for de sidste 18 måneder.

Stk. 6. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med Landsarbejdsrådet fastsætte nærmere regler om anvendelsen af stk. 2 og 5, herunder regler om, at timer, for hvilke der er udbetalt løn, kan indgå i beregningen af beskæftigelseskravet.«.

8. § 55 affattes således:

»§ 55. Et medlem, der har ret til dagpenge, jf. § 53, kan modtage dagpenge efter § 51, jf. § 47 og § 70, i en periode på sammenlagt 48 måneder inden for 60 måneder. Der erhverves ret til påbegyndelse af en ny periode, hvis medlemmet dokumenterer påny at have haft beskæftigelse i det omfang, der er nævnt i § 53, stk. 2.

Stk. 2. Efter udløbet af perioden i stk. 1 har medlemmet i en periode på sammenlagt 36 måneder inden for 48 måneder ret til at modtage et beløb, der sammenlagt med medlemmets indtægt ved tilbudt beskæftigelse eller anden aktivitet efter § 33 eller § 34 i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, svarer til højeste dagpenge, jf. § 47 og § 70. I perioder, hvor medlemmet ikke er omfattet af et tilbud, har medlemmet ret til at få udbetalt højeste dagpenge.

Stk. 3. Et fuldtidsforsikret medlem, der ikke deltager i beskæftigelse efter § 33 eller § 34, jf. stk. 2, har i én sammenhængende periode på 12 måneder ret til 80 pct. af højeste dagpenge, jf. § 47. Et fuldtidsforsikret medlem har i denne periode ret til at have indtægt ved arbejde på op til 27.500 kr. årligt uden fradrag i ydelsen. Arbejde herudover medfører fradrag efter reglerne i § 59.

Stk. 4. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler vedrørende medlemmer, der ved udløbet af perioden i stk. 2 er fyldt 50 år.

Stk. 5. Et medlem, der ved udløbet af perioden i stk. 1 er fyldt 60 år, har ikke ret til ydelse efter stk. 2.

Stk. 6. Et fuldtidsforsikret medlem, der modtager dagpenge efter stk. 1, har efter 12 måneders ledighed i én sammenhængende periode på 12 måneder ret til at modtage en ydelse på 80 pct. af medlemmets hidtidige dagpenge. Medlemmet har i perioden ikke ret til tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Et fuldtidsforsikret medlem har ret til at have indtægt ved arbejde på op til 27.500 kr. årligt uden fradrag i ydelsen. Arbejde herudover medfører fradrag efter reglerne i § 59.

Stk. 7. Perioder, hvor medlemmet deltager i tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik samt perioder med orlov til sabbat efter lov om orlov, medregnes i perioderne efter stk. 1 og 2.

Stk. 8. Perioder med orlov til uddannelse og orlov til børnepasning efter lov om orlov samt perioder, hvor medlemmet på grund af sygdom, barsel eller uarbejdsdygtighed har været uden arbejde, medregnes ikke i perioderne efter stk. 1 og 2.

Stk. 9. Beløbet i stk. 3 og stk. 6 reguleres en gang årligt den 1. juli med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 10. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler for anvendelsen af stk. 1-3 og 5-8, herunder om periodernes beregning efter stk. 7 og 8.«.

9. I § 56 ændres i stk. 1 »§ 55« til: »§ 53, stk. 2 og 3« og stk. 2 ophæves.

10. § 57, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler om de dagpengemæssige konsekvenser af manglende fremmøde.«.

11. I § 58, stk. 1, nr. 2, litra c, udgår »og«, og i § 58, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »dagpengene«: », og« og efter nr. 3 indsættes:

»4) hvilken betydning arbejde og indtægt skal have for størrelsen af ydelser i henhold til lov om orlov og lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.«.

12. I § 63, stk. 1, nr. 2, udgår »eller«, og i § 63, stk. 1, nr. 3 indsættes: », eller« og efter nr. 3 indsættes:

»4) som uden fyldestgørende grund ikke vil medvirke til udarbejdelse af en individuel handlingsplan eller afslår eller afbryder et tilbud om jobtræning i henhold til en handlingsplan efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.«.

13. § 64, stk. 1, affattes således:

»Et medlem, som modtager pension efter lov om social pension eller tilsvarende udenlandsk lovgivning, kan længst få udbetalt dagpenge i en periode på sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder, jf. § 55.«.

14. § 65, stk. 1, affattes således:

»§ 65. Arbejdsløsheds-kassen skal vejlede medlemmet om de rettigheder og pligter, der følger af lovens kapitel 7-16 samt om medlemmets rettigheder og pligter i øvrigt efter arbejdsmarkedslovgivningen.«.

15. § 65, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 4 og 5.

16. I § 65 ændres i stk. 5, der bliver stk. 4, »stk. 1-4« til: »stk. 1-3« og i stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-4«.

17. § 67, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Beskæftigelse, hvortil der ydes offentligt tilskud til lønnen, kan ikke medregnes til beskæftigelseskravet i stk. 1, nr. 1 og nr. 2.«.

18. § 72 ophæves.

19. I § 75 b, stk. 7, ændres »§ 55, stk. 1, og § 72, stk. 1,« til: »§ 53, stk. 2, litra a og litra b«.

20. I § 75 c, stk. 4, ændres »§ 55 og § 72« til: »§ 53, stk. 2, a) og b)«.

21. § 75 d, stk. 3, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Efterløn med det i stk. 1 nævnte beløb kan længst modtages i sammenlagt 30 måneder. I denne periode medregnes perioder, hvori medlemmet inden for de sidste 30 måneder før overgangen til efterløn har modtaget dagpenge efter § 55, stk. 1. Efterlønnen kan herefter højst udgøre 80 pct. af højeste dagpengebeløb efter § 47.«.

22. § 75 d, stk. 5, ophæves.

Stk. 6 og 7 bliver herefter stk. 5 og 6.

23. § 75 d, stk. 6, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Efterløn til medlemmer, der overgår til efterløn efter at have modtaget ydelser i perioden efter § 55, stk. 2, eller fra overgangsydelse, ydes med et fast beløb på 80 pct. af højeste dagpenge efter § 47.«.

24. § 75 e, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Efterløn med det i stk. 1 nævnte beløb kan længst modtages i sammenlagt 30 måneder. I denne periode medregnes perioder, hvori medlemmet inden for de sidste 30 måneder før overgangen til efterløn har modtaget dagpenge efter § 55, stk. 1. Efterlønnen kan herefter højst udgøre 80 pct. af højeste dagpengebeløb efter § 70.«.

25. I § 75 e, stk. 3, udgår »jf. § 72, stk. 1,«.

26. § 75 e, stk. 4, ophæves.

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 4 og 5.

27. § 75 e, stk. 5, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Efterløn til medlemmer, der overgår til efterløn efter at have modtaget ydelser i perioden efter § 55, stk. 2, eller fra overgangsydelse, ydes med et fast beløb på 80 pct. af højeste dagpenge efter § 70.«.

28. § 75 i affattes således:

»§ 75 i. Ret til at overgå til overgangsydelse har indtil udgangen af 1998 medlemmer af anerkendte arbejdsløsheds-kasser,

- 1) som er i alderen 55-59 år,
- 2) som indenfor de sidste 15 måneder har modtaget ydelser på grund af ledighed i sammenlagt 12 måneder,
- 3) som ved et fortsat medlemskab ville kunne opfylde anciennitetskravet for at kunne gå på efterløn ved det fyldte 60. år, og
- 4) som har bopæl her i riget bortset fra Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Et medlem, der ønsker at overgå til overgangsydelse, skal indgive en skriftlig ansøgning herom til arbejdsløsheds-kassen. Overgangsydelse kan tidligst ydes fra det tidspunkt, hvor arbejdsløsheds-kassen har modtaget den skriftlige ansøgning.

Stk. 3. Overgangsydelsen udgør et fast beløb på 80 pct. af højeste dagpenge efter § 47 eller § 70.

Stk. 4. Overgangsydelsen efter stk. 3 afrundes til nærmeste hele kronebeløb.

Stk. 5. Retten til overgangsydelse ophører ved udgangen af den måned, hvor medlemmet fylder 60 år, eller ved overgang til efterløn.«.

29. I § 75 k ændres »jf. § 55, stk. 4, eller § 72, stk. 4,« til: »§ 53, stk. 2, litra a og litra b«.

30. § 86, stk. 8, affattes således:

»Stk. 8. Stk. 1-7 finder tilsvarende anvendelse på andre ydelser, som er udbetalt af en kasse, bortset fra kursusgodtgørelse, og som er udbetalt med urette.«.

31. I § 87, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, ændres »dagpenge, overgangsydelse, efterløn, uddannelsesydelser eller iværksætterydelser« til: »ydelser fra kassen bortset fra kursusgodtgørelse.«.

32. § 87, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Hvis et medlem ikke har givet kassen oplysning om opnået beskæftigelse, kan kassens ledelse udelukke medlemmet fra ret til dagpenge. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsrådet nærmere regler herom.«.

33. § 88, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen, chefen for Arbejdsmarkedsstyrelsen og personalet i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, i Arbejdsmarkedsstyrelsen og ved arbejdsformidlingskontorerne må ikke være ansat i eller have lønnet hverv i en anerkendt arbejdsløshedskasse.«.

34. § 96, stk. 3 og stk. 4, ophæves.

35. § 98, stk. 1 og stk. 3, ophæves.

Stk. 2, 4 og 5 bliver herefter stk. 1, 2 og 3.

36. I § 98, stk. 2, der bliver stk. 1, indsættes efter »efterløn«: »samt afgørelser vedrørende ydelser efter lov om orlov«.

37. § 98, stk. 5, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan se bort fra overskridelse af klagefristen i stk. 1, når der er særlig grund hertil. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«.

38. I § 99, stk. 1, ændres »§ 98, stk. 2« til: »§ 98, stk. 1«.

39. I § 99, stk. 2, udgår »arbejdsdirektøren eller« og »jf. dog § 22, stk. 2«.

40. I § 100, stk. 3, ændres »uddannelses- og iværksætterydelse, jf. lov om arbejdstilbud til ledige« til: »uddannelsesgodtgørelse eller etableringsydelse efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik«.

41. § 100 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Registrerne har til formål at danne grundlag for

- 1) gennemførelse af det tilsyn, som staten i henhold til kapitel 14 skal føre med de statsanerkendte arbejdsløsheds-kasser, og
- 2) udarbejdelse af en arbejdsmarkedsstatistik.«.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. januar 1994.

§ 3.

Stk. 1. For medlemmer, for hvem arbejdskravet efter den hidtidige lovs § 55, stk. 1, eller § 72, stk. 1, ved lovens ikrafttræden helt eller delvis er opfyldt ved beskæftigelse i et arbejdstilbud efter lov om arbejdstilbud til ledige, medregnes ledighedsperioder, der ligger forud for disse beskæftigelser ved beregning af perioder efter § 1, nr. 8. Ved beregningen fastsættes hver ledighedsperiode forud for et arbejdstilbud til 24 måneder. Hertil lægges den faktiske ledighed efter arbejdstilbudet. Den faktiske ledighed efter 1. arbejdstilbud kan dog højst medregnes med 24 måneder.

Stk. 2. Ledige, som efter de af arbejdsministeren fastsatte regler i henhold til § 67 i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik overgår direkte til delperiode 2, har, uanset om de får tilbudt beskæftigelse eller anden aktivitet efter § 33 eller § 34 i lov om en aktiv arbejdsmarkedspoli-

tik, ret til at modtage ydelse på hidtidigt niveau indtil udgangen af juni 1995.

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om anvendelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring (Folketingstidende 1969-70, FF. sp. 3222, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369; tillæg B sp. 673; tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 752 af 1. september 1992, og ændret ved lov nr. 1036 og 1037 af 23. december 1992 samt ved lov nr. 178 af 14. april 1993. Endvidere er der den 10. februar 1993 fremsat lovforslag om ændring af loven (ATP-indbetaling) (L 187) og den 10. marts 1993 fremsat forslag om ændring af loven (Udbetaling, kontingentrestance m.v.) (L 218). Endelig er der samtidigt med dette lovforslag fremsat forslag til ændring af loven (Niveauet for supplerende dagpenge, omlægning af feriedagpenge, omlægning af dagpengeugen, regelforenklning m.v.). Herværende lovforslag er affattet under hensyntagen til dette.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Bestemmelserne heri foreslås at træde i stedet for bestemmelserne i lov om arbejdstilbud til ledige, bestemmelserne i lov om kommunal beskæftigelsesindsats samt de gældende bestemmelser om arbejdsformidling og anden arbejdsanvisning i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Med lovforslaget bibeholdes foreløbig lovens kapitel 5 a om varsling m.v. i forbindelse med afskedigelser af større omfang. Regeringen agter i folketingsåret 1993/1994 at fremsætte lovforslag til en selvstændig lov om varsling. I det kommende lovforslag vil blive inddraget ændringer, som er en følge af, at Rådet i sommeren 1992 vedtog et nyt direktiv, der ændrer EF-direktivet fra 1975 om kollektive afskedigelser (75/129/EØF). Der vil under Arbejdsministeriet til forberedelse af forslaget til en selvstændig varslingslov blive nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, der også var med ved udarbejdelsen af det lovforslag, der lå til grund for gennemførelsen af direktivet fra 1975.

Lovforslaget skal endvidere ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om orlov.

1. Hovedsigtet med lovforslagets § 1, nr. 1-3, nr. 6, nr. 10, nr. 32-35, nr. 37-39 samt nr. 41 er at foretage de absolut nødvendige konsekvensændringer af, at arbejdsformidlingsreglerne og reglerne om anden arbejdsanvisning er medtaget i lovforslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, og de ændringer der samtidigt er foretaget i reglerne om arbejdsmarkedsadministrationen.

Der vil på et senere tidspunkt blive fremsat lovforslag med henblik på en egentlig modernisering og omskrivning af arbejdsløshedsforsikringsreglerne.

Lovforslaget indeholder blandt andet konsekvensændringer som følge af, at Landsarbejdsnævnet erstattes af Landsarbejdsrådet. Rådet bliver rådgivende for direktøren for arbejdsløshedsforsikringen i almindelige spørgsmål om arbejdsløshedsforsikringen, således som Landsarbejdsnævnet er det efter de gældende regler. Hermed sikres, at der bliver den nødvendige sammenhæng vedrørende arbejdsløshedsforsikringsspørgsmål og spørgsmål vedrørende arbejdsmarkedspolitikken i øvrigt. Det forudsættes, at Landsarbejdsrådet nedsætter et arbejdsudvalg til varetagelse af rådets opgaver vedrørende arbejdsløshedsforsikringen, således som Landarbejdsnævnet har gjort det efter de hidtidige regler.

2. Lovforslagets øvrige ændringerne skal ses i relation til nye bestemmelser om arbejdsmarkedsindsatsen overfor ledige i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og den tidsmæssige ramme, inden for hvilken indsatsen for de ledige skal ske.

I denne forbindelse fastsættes en generel ydelsesperiode på samlet 7 år, som kan forlænges med 2 orlovsperioder á 1 års varighed, jf. den samtidig fremsatte lov om orlov. I ydelsesperioden indgår dels en periode med dagpenge, dels en periode med beskæftigelses-/indkomstgaranti.

Ydelsesperioden bliver således forlænget i forhold til de gældende regler. Til gengæld sker der en ændring af den nuværende kobling mellem arbejdstilbudsreglerne m.v. og dagpengereglerne, idet genoplysningsretten fremover kun bevares i forbindelse med ordinært arbejde uden offentligt tilskud.

Ydelsesperioden opdeles i 2 delperioder på henholdsvis 4 og 3 år.

I delperiode 1 er der ret til dagpenge som efter de gældende regler (beregning, rådighed m.v.). Et medlem kan i denne periode i op til 12 måneder vælge at modtage en ydelse på 80 pct. af højeste dagpenge mod at give afkald på retten til tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik i perioden. Til gengæld får medlemmet ret til indtægt ved selvfundet arbejde på op til 27.500 kr. årligt uden fradrag i dagpengene. Arbejde herudover medfører fradrag efter de almindelige regler.

I delperiode 2, får de ledige en indtægtsgaranti på et beløb, svarende til de højeste dagpenge. Ledige kan i stedet vælge en ydelse svarende til 80 pct. af højeste dagpengebeløb, samtidigt med at der bliver ret til at supplere ydelsen op til højeste dagpenge uden fradrag i ydelsen.

Lovforslaget indebærer generelt set en række grundlæggende ændringer med hensyn til de nærmere betingelser til dagpengereetten. Dette kan føre til, at ledige utilsigtet får forringet deres rettigheder. Det er derfor nødvendigt i en overgangsperiode at kunne fastsætte regler, der imødegår sådanne forringelser, og der indføres en garanti for, at de hidtidige rettigheder bevares indtil 1. juli 1995. Samtidigt sikres det, at ledige uanset arbejdskravsbetingelserne bevarer dagpengereetten indtil den nævnte dato.

Ændringerne af ydelsesperioden giver anledning til væsentlige ændringer også på andre områder i arbejdsløshedsforsikringsreglerne.

De væsentligste elementer er:

- 1) ændring af reglerne for opnåelse af ret til dagpenge,
- 2) ændring af hvad der kan medregnes ved opgørelse af arbejdskrav,
- 3) ændring af dagpengeperioden,
- 4) beskæftigelses-/indkomstgaranti i delperiode 2,
- 5) ændring i reglerne for fradrag og
- 6) justering af reglerne om overgangsydelse.

Forslagene betyder, at der inden for de nævnte områder samtidig sker en forenkling af reglerne. Dette vil give administrative lettelser for kasserne samtidig med at medlemmerne får større mulighed for at overskue reglerne og konsekvenserne af disse.

I reformen af den arbejdsmarkedspolitiske indsats indgår en ret for de ledige til at få udarbejdet en individuel handlingsplan, som kan bidrage til at sammensætte et forløb, der medvirker til, at den lediges muligheder for at få beskæftigelse på det almindelige arbejdsmarked forbedres. I dette lys vil de administrativt fastsatte regler om rådighed blive taget op til overvejelse med det sigte i højere grad at tilpasse rådighedsforpligtelsen, navnlig pligten til aktiv ar-

bejdssøgning, til den enkeltes situation. Det vil i denne sammenhæng i lyset af den aktuelle vanskelige beskæftigelsessituation blive overvejet at fastsætte særlige rådighedsregler for ledige over 50 år. I forbindelse hermed vil der endvidere blive taget stilling til rådighedsforpligtelsen for de ledige, der vælger muligheden for ved lovens ikrafttræden at have indtægt ved arbejde på op til 27.500 kr. årligt uden fradrag i ydelsen.

Ad 1)

Arbejdskravet for opnåelse af dagpengeret for fuldtidsforsikrede vil fortsat være på 26 ugers arbejde inden for en periode på 3 år. For deltidsforsikrede er der tale om et arbejdskrav på 17 uger inden for samme periode. Arbejdskravet skal være opfyldt første gang, der skal opnås dagpengeret. Opnår medlemmet i en ydelsesperiode ordinært arbejde i det nævnte omfang opnås ret til en ny 48-måneders periode med dagpenge. Generhvervelse af dagpengeret efter en dagpengeperiodes udløb kræver som hidtil 26/17 ugers arbejde inden for 18 måneder.

Ad 2)

I forbindelse med lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og den foreslåede længere dagpengeperiode foreslås det, at arbejdskravet alene kan opfyldes ved arbejde uden offentligt tilskud (ustøttet arbejde).

Ved opgørelse af arbejdskravet har visse former for støttet arbejde hidtil kunnet medregnes, først og fremmest arbejde i et arbejdstilbud. Støttet arbejde har således kunnet forlænge dagpengeperioden og har betydet, at et medlem i flere år kunne modtage dagpenge uden at have haft en reel tilknytning til arbejdsmarkedet i form af almindeligt ustøttet arbejde.

Ad 3), 4) og 5)

I overensstemmelse med forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik fastsættes en ydelsesperiode på samlet 7 år med mulighed for forlængelse ved orlov på 2 x 1 år. Den første delperiode er på 4 år, og medlemmet har ret til dagpenge med individuel sats. Anden delperiode er på 3 år, hvor medlemmet har en indkomstgaranti svarende til medlemmets hidtidige dagpenge. Indkomstgarantien er en kombination af arbejdsindkomst fra et beskæftigelsestilbud suppleret op med kontant støtte, jf. lovforslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Et fuldtidsforsikret medlem kan i stedet vælge i én sammenhængende periode på 12 måneder at få udbetalt en ydelse, der svarer til 80 pct. af højeste dag-

pengebeløb. Medlemmet kan oven i denne ydelse have indtægt på 27.500 kr. ved arbejde uden fradrag i ydelsen.

Efter 12 måneders ledighed i delperiode 1 har et fuldtidsforsikret medlem i én sammenhængende periode på 12 måneder ret til 80 pct. af hidtidige dagpenge. Medlemmet kan oven i denne ydelse have en indtægt på 27.500 kr. uden fradrag i ydelsen. Medlemmet har i perioden ikke ret til tilbud efter loven om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Ad 6)

I henhold til den midlertidige ordning indtil udgangen af 1995 kan langtidsledige medlemmer over 55 år vælge at gå på overgangsydelse, indtil de kan gå på efterløn som 60 årige. Ordningen foreslås forlænget indtil udgangen af 1998.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Fastlæggelsen af dagpengeperioden samt i forbindelse hermed de ændrede regler om arbejdskravet og de øvrige forslag, herunder begrænsningen af reglerne om »døde perioder«, forventes at give arbejdsløshedskasserne en væsentlig administrativ lettelse. Bortset fra en overgangsperiode i forbindelse med etablering af det nye regelsæt forventes forslaget samlet at føre til en administrativ lettelse.

Ændringer som følge af dette lovforslag forventes ikke at medføre væsentlige økonomiske konsekvenser. Det bemærkes, at forslagens økonomiske konsekvenser må ses i sammenhæng med arbejdsmarkedsreformen i øvrigt. Der er i forbindelse med forslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik forudsat, at den nye indsats vil nedbringe ledigheden i et omfang, der sparer dagpengekontoen med ca. 1. mia. kr. årligt. Forslagets økonomiske konsekvenser vil blive drøftet med de kommunale parter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3, nr. 6, nr. 10, nr. 32-35, nr. 37-39 samt nr. 41

Forslagene om ændringer er en følge af flytningen af arbejdsformidlingsreglerne og reglerne om anden arbejdsanvisning til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og de ændringer, der samtidig er foretaget i reglerne om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 og nr. 17

Forslagene betyder, at beskæftigelse, hvortil der ydes offentlig tilskud til lønnen i henhold til ar-

bejdsmarkedslovgivningen m.v., ikke medregnes ved opgørelse af arbejdskravet efter arbejdsløshedsforsikringsloven.

Til nr. 5 og nr. 9

Der er tale om konsekvensændringer.

Til nr. 7

Forslaget er affattet under hensyntagen til det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Niveauet for supplerende dagpenge, omlægning af feriedagpengeordningen, omlægning af dagpengeugen, regelforenkling). Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ad 1).

Til nr. 8

Delperiode 1 bliver på 48 måneder. Kortvarig beskæftigelse forlænger ikke perioden. Der erhverves ret til påbegyndelse af en ny periode efter 26 ugers ordinær beskæftigelse (inden for 36 måneder). For at undgå, at ledige »udskyder« en opnået ret til dagpenge – f.eks. i forbindelse med et udlandsophold i længere tid – foreslås det, at perioden skal ligge inden for en periode på 60 måneder. Orlovsperioder, bortset fra perioder med orlov til sabbat (til beskæftigede), kan dog forlænge perioden på 60 måneder.

Delperiode 2 bliver på 36 måneder. Beskæftigelse forlænger ikke perioden. De 36 måneder skal ligge inden for 48 måneder. Ved beregning af, hvor længe der er modtaget ydelse i en delperiode, medregnes perioder, hvori der er modtaget tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, og perioder med orlov til sabbat efter lov om orlov.

Ydelsesperioderne opgøres således at hver uge, hvori der er modtaget ydelse/tilbud medregnes. I delperiode 2 består ydelsen i en indkomstgaranti svarende til højeste dagpenge, navnlig i form af en supplementsydelse til den lediges arbejdsindtægt ved deltagelse i en tilbudt beskæftigelse m.v. efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, der bringer medlemmets samlede indtægt op på samme niveau som højeste dagpenge. I perioder uden tilbud har medlemmet ret til højeste dagpenge. En fuldtidsforsikret ledig kan i stedet for at modtage tilbud vælge at modtage 80 pct. af de højeste dagpenge i én sammenhængende periode på 12 måneder. Udover ydelsen på 80 pct., kan den ledige uden fradrag i ydelsen have indtægt ved arbejde på op til 27.500 kr. i løbet af de 12 måneder. Beløbet vil blive reguleret en gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om satsreguleringsprocenten. Denne regulering forudsættes foretaget på samme måde som reguleringen af høje-

ste dagpengebeløb efter lovens § 47. Der vil administrativt blive fastsat nærmere regler. Der gives mulighed for også i delperiode 1 efter 1 års ledighed at vælge denne ordning. Retten til at vælge ordningen med ydelse på 80 pct. af dagpengene kombineret med en fradragsfri arbejdsindkomst omfatter ikke deltidsforsikrede.

De gældende regler om død periode, der er relateret til 26 ugersreglen ved beregning af dagpengeperiodens længde, bliver unødvendige, og i stedet foreslås det, at der bortses for perioder med sygdom, barsel m.v. ved beregningen af de perioder, inden for hvilke ydelsesperioderne skal ligge. Perioderne forlænges endvidere med orlovsperioder efter lov om orlov, bortset fra orlov til sabbat.

Arbejdsministeren får i § 55, stk. 4, en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler vedrørende medlemmer, der ved udløbet af del periode 2 er fyldt 50 år og som fortsat er ledige.

Medlemmer over 60 år er ikke omfattet af jobtræning m.v. efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik (hverken i delperiode 1 eller delperiode 2). Det foreslås derfor, at medlemmer, der fylder 60 år mens de befinder sig i delperiode 1, ikke skal kunne overgå til delperiode 2. Opmærksomheden henledes på, at aldersgrænsen for at kunne overgå til efterløn er 60 år.

Til nr. 11

Efter forslaget skal der ske fradrag for arbejde og indtægt, efter de samme regler som gælder for dagpenge, ved orlovsydelse og uddannelsesgodtgørelse efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Til nr. 12

Rådighedsforpligtelsen gælder i forhold til en aftalt handlingsplan efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Handlingsplanen kan almindeligvis ikke mod den lediges ønske indeholde et uddannelsesforløb. Dog kan uddannelse kræves, hvis det betragtes som en nødvendig forudsætning for et konkret job.

Den ledige har ret og pligt til 12 måneders minimumsrettigheder med jobtræning og/eller uddannelse. Pligten i forbindelse hermed skal også bedømmes i forbindelse med handlingsplanen. Hvis den ledige ikke ønsker 12 måneders jobtræning/uddannelse kan AF i særlige tilfælde acceptere et kortere forløb.

Handlingsplanen giver således i alle tilfælde den overordnede ramme for den lediges rådighedsforpligtelse. Rådighedsforpligtelsen omfatter også medvirken til udarbejdelse af en handlingsplan.

Afvisning af eller ophør med tilbud om jobtræning (eller evt. uddannelse), der ligger inden for rammerne for en handlingsplan efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, vil have samme konsekvenser for dagpengeretten som afslag på formidlet ordinært arbejde eller ophør med ordinært arbejde. Det vil sige, at der gives 2 ugers karantæne ved afslag og 5 ugers karantæne ved ophør. Ved gentagelse inden for 12 måneder statueres der manglende rådighed, hvilket betyder, at dagpengeretten bortfalder. Afvisning af at medvirke til udarbejdelse af en handlingsplan sidestilles med afvisning af tilbud i henhold til en handlingsplan.

Efter gældende regler medfører afslag/ophør med arbejdstilbud, at der umiddelbart statueres manglende rådighed, det vil sige, at medlemmet først igen vil være berettiget til dagpenge efter mere end 300 timers arbejde inden for en periode på 10 uger. Afslag/ophør med andre tilbud af uddannelses- eller beskæftigelsesmæssig karakter medfører som hidtil en rådighedsvurdering.

Til nr. 13

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 8, om den faste ydelsesperiode på 7 år. Medlemmer, som modtager social pension, vil længst kunne få udbetalt dagpenge i 12 måneder inden for 18 måneder. Dette svarer til den gældende begrænsning i dagpengeperioden for disse grupper.

Til nr. 14 og 15

Forslagene skal navnlig ses i sammenhæng med lovforslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, hvori regler om arbejdsløsheds-kassernes pligt til at vejlede deres egne medlemmer om beskæftigelsesmuligheder m.v. også indgår.

Til nr. 18-27 og 29

Der er alene tale om konsekvensændringer som følge af forslagene i nr. 7 og 8. Forslagene ændrer således ikke den hidtidige retstilstand med hensyn til efterløn.

Til nr. 28

I henhold til den midlertidige ordning indtil udgangen af 1995 kan langtidsledige medlemmer over 55 år vælge at gå på overgangsydelse, indtil de kan gå på efterløn som 60 årige. Ordningen foreslås forlænget indtil udgangen af 1998.

Efter de gældende regler kan overgang ske ved indberetning til et arbejdstilbud efter ca. 18 måneders ledighed. Da arbejdstilbudsordningen bortfalder – og i lyset af den aktuelle vanskelige beskæfti-

gelsessituation – foreslås det, at retten til at gå på overgangsydelse gøres betinget af 12 måneders samlet ledighed inden for de sidste 15 måneder.

Den gældende regel i stk. 3 om hidtidige dagpenge i en vis kort periode efter overgang til overgangsydelse skal ses i sammenhæng med tilknytningen til arbejdstilbudsordningen. Der findes ikke længere at være behov for en regel af denne karakter. Dvs. at ydelsen bliver til et fast beløb på 80 pct. af højeste dagpenge straks ved overgangen svarende til, hvad der gælder ved de øvrige ordninger, hvor der kan vælges en fast ydelse på 80 pct. af højeste dagpenge.

Til nr. 30 og 31

Ændringerne er en følge af bestemmelsen om arbejdsledigheds-kassernes udbetaling af orlovsydelse.

Til § 3

Med henblik på indpasning af de ledige i det nye system, herunder afskaffelsen af genoptjeningsretten ved arbejdstilbud efter lov om arbejdstilbud til ledi-

ge, foreslås det, at dagpengeperioder, der ligger forud for, og dagpengeperioder, der er genoptjent ved arbejdstilbud, medregnes ved indplacering af de ledige i henholdsvis delperiode 1 og 2 i den foreslåede faste dagpengeperiode. Ved beregningen tæller hver periode forud for et gennemført arbejdstilbud som 24 måneder, og hertil lægges den faktiske ledighed efter arbejdstilbudet. Den faktiske ledighed efter 1. arbejdstilbud kan dog højst medregnes med 24 måneder.

Medlemmer, der efter reglerne i de overgangsbestemmelser, der tænkes fastsat i henhold til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, overgår direkte til delperiode 2, får ret til ydelse på det hidtidige niveau ved ledighed indtil 1. juli 1995. Denne persongruppe får ikke ret til efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, men uanset om de får tilbudt beskæftigelse m.v. efter den pågældende lovs § 33 og § 34, har de ret til hidtidig ydelse.

Det foreslås, at arbejdsministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for overgangsordningens gennemførelse.